

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

**ПЛАН РАДА НА ПРЕДМЕТУ ГРАЂАНСКО ПРАВО – ОПШТИ ДЕО И СТВАРНО
ПРАВО У АКАДЕМСКОЈ 2026/27. ГОДИНИ**

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Предавања:

1. Др **Милош Живковић**, редовни професор, каб. 340, mdz@ius.bg.ac.rs;
2. Др **Катарина Доловић Бојић**, ванредни професор, каб. А32, k.dolovic@ius.bg.ac.rs;
3. Др **Ненад Тешић**, ванредни професор, каб. 117, nenad.tesic@ius.bg.ac.rs;
4. Др **Снежана Дабић Никићевић**, доцент, каб. А32, snezana.dabic@ius.bg.ac.rs.

Настава се одржава понедељком и уторком од 11:40 до 13:20, као и четвртком од 10:45 до 13:20, уживо у амфитеатру бр. II (Слободан Јовановић).

Пријем студената, студијске групе и вежбе одржавају се уживо.

1. Професор др *Милош Живковић*, каб. 340, mdz@ius.bg.ac.rs (консултације ће се одржавати уживо):
 - пријем студената: уторак 9:30–11:00; четвртак 13:30–15:00, увек уз најаву на *e-mail*.
2. Професор др *Катарина Доловић Бојић*, каб. А32, k.dolovic@ius.bg.ac.rs (консултације ће се одржавати уживо):
 - пријем студената: консултације се одржавају у договору са студентима, а заказују *e-mailom*.
3. Професор др *Ненад Тешић*, каб. 117, nenad.tesic@ius.bg.ac.rs (студијска група и консултације ће се одржавати уживо):
 - студијска група: среда 15:20–17:00, слушаоница I.
 - пријем студената: консултације се одржавају у договору са студентима, а заказују *e-mailom*.
4. Доцент др *Снежана Дабић Никићевић*, каб. А32, snezana.dabic@ius.bg.ac.rs (студијска група и консултације ће се одржавати уживо):
 - студијска група: понедељак 15:20–17:00, семинар 406.
 - пријем студената: консултације се одржавају у договору са студентима, а заказују *e-mailom*.
5. Асистент др *Дарко Стевановић*, каб. 285, darko.stevanovic@ius.bg.ac.rs (вежбе и консултације ће се одржавати уживо):
 - група вежби: среда 15:20–17:00, амфитеатар II;
 - група вежби: среда 17:10–18:50, амфитеатар II;
 - група вежби: четвртак 15:20–17:00, амфитеатар II;
 - група вежби: четвртак 17:10–18:50, амфитеатар II.

- пријем студената: консултације се одржавају средом и четвртком, од 13:30 до 15:00 часова, у кабинету 285.

6. Асистент *Јелисавета Бољановић Гушковић*, каб. 285, jelisavetaboljanovic@ius.bg.ac.rs,
(вежбе и консултације ће се одржавати уживо):

- група вежби: понедељак 15:20–17:00, амфитеатар II;
- група вежби: понедељак 17:10–18:50, амфитеатар II;
- група вежби: уторак 17:10–18:50, слушаоница I.
- пријем студената: консултације се одржавају понедељком од 13:30 до 15:00 и уторком од 15:30 до 17:00 часова, у кабинету 285.

II НАЧИН ОЦЕЊИВАЊА И ВРЕДНОВАЊЕ ПРЕДИСПИТНИХ ОБАВЕЗА И ИСПИТА

- Активно учествовање студента у настави:	до 10 поена
- Учествовање и оцена рада на вежбама:	од 5 до 30 поена
- Учествовање и оцена рада на студијској групи:	од 5 до 35 поена
- Завршни испит:	до 80 поена

Студент/киња који у предиспитним обавезама прикупи **25 и више поена** на вежбама, односно **30 и више поена** на студијској групи, ослобађа се полагања писменог елиминационог испита (важи само у јануарском и фебруарском испитном року 2027. године).

О начину израде и одбране семинарског рада студенти се могу обавестити на предавањима, односно студијским групама.

Начин полагања испита: испит се полаже писмено (писмени елиминациони испит) и усмено.

III САДРЖАЈ КУРСА

У овом делу биће представљен садржај курса из предмета Грађанско право – општи део и Стварно право, с назнаком броја часова предавања намењеног за обраду сваке тематске целине, као и са индикацијом броја странице/пасуса у уџбенику који чине основну литературу за припремање испита, а који се односе на дотичну тематску целину. У случају да поједине тематске целине нису у целини обрађене у основној литератури, биће назначено да се та тематска целина може припремити из материјала садржаних у Читанци за Општи део и Стварно право (чланака, енциклопедијских одредница а најчешће законских текстова).

Основна литература:

ЗА ОПШТИ ДЕО: Обрен Станковић и Владимир В. Водинелић, *Увод у грађанско право*, сва издања после 1996. године;

ЗА СТВАРНО ПРАВО: Душан Николић, Мирослав Лазић, Раденка Цветић, Нина Планојевић, Милош Живковић, Катарина Доловић Бојић и Александра Павићевић, *Стварно право*, сва издања после 2025. године.

Тематске целине:

I ОПШТИ ДЕО

1. Увод (3 часа, четвртак, 1. октобар, проф. др М. Живковић и проф. др К. Доловић Бојић)

- Појам грађанског права. Предмет и метод грађанског права.
- Систематика грађанског права. Извори грађанског права у Србији.
- Појам правног субјекта.

Уџбеник: стр. 1–6 (пасуси 1–14) и стр. 29–34 (пасуси 61–70); о систематици детаљније у поглављу 14, о предмету и методу у поглављу 15 уџбеника али та два поглавља нису обавезна литература за припрему испита; стр. 51–52 (пасуси 114–117).

2. Правни субјекти (4 часа, понедељак, 5. октобар и уторак, 6. октобар, проф. др К. Доловић Бојић и доц. др С. Дабић Никићевић)

- Физичка лица – правна, пословна и деликтна способност. Атрибути физичких лица (лично име, држављанство, пребивалиште и боравиште, на нивоу појмова). (понедељак, 5. октобар, проф. др К. Доловић Бојић)
- Правна лица – појам, начело правне раздвојености, функције, врсте и поделе, правна, пословна и деликтна способност. Атрибути правних лица (пословно име – назив, седиште, државна припадност, на нивоу појмова). (уторак, 6. октобар, доц. др С. Дабић Никићевић)

Уџбеник: стр. 52–100 (пасуси 118–291).

3. Субјективна грађанска права (5 часова, четвртак, 8. октобар и понедељак, 12. октобар, проф. др Н. Тешић)

- Појам и обележја.
- Поделе по сложености, изразивости у новцу, преносивости, „дејству“, садржини овлашћења, делу грађанског права у којем се јављају и сл.
- Поједине врсте: стварна, облигациона, породична, лична, ауторска и права индустријске својине, наследна, привредна права.

Уџбеник: стр. 101–131 (пасуси 292–396).

4. Правни послови (12 часова, уторак, 13. октобар, четвртак, 15. октобар, понедељак, 19. октобар, уторак, 20. октобар, четвртак, 22. октобар, проф. др М. Живковић и доц. др С. Дабић Никићевић)

- Појам и обележја. Изјава воље. (уторак, 13. октобар, доц. др С. Дабић Никићевић)
- Врсте: једностранни и двострани (уговори), теретни и добротини, каузални и апстрактни, *inter vivos* и *mortis causae*, формални и неформални. (четвртак, 15. октобар, доц. др С. Дабић Никићевић)
- Модификације правних послова: услов, рок и налог. (понедељак, 19. октобар, доц. др С. Дабић Никићевић)
- Неважећи правни послови: ништави послови и рушљиви послови (појам, последице, најважнији типови ништавих и рушљивих правних послова), непостојећи правни послови, конвалидација и конверзија. (уторак, 20. октобар и четвртак, 22. октобар, проф. др М. Живковић)

Уџбеник: стр. 159–192 (пасуси 466–555).

5. Заступништво (4 часа, понедељак, 26. октобар и уторак, 27. октобар, проф. др М. Живковић)

- Појам и врсте заступништва.
- Пуномоћство.
- Вануговорно заступништво.

Уџбеник: стр. 193–208 (пасуси 556–592).

6. Протек времена као правна чињеница (3 часа, четвртак, 29. октобар, проф. др К. Доловић Бојић)

- Застарелост.

- Преклузија.
- Фатални рок (права одређеног трајања).
- Одржај.

Уџбеник: стр. 209–214 (пасуси 593–611).

7. Имовина и правни промет (2 часа, понедељак, 2. новембар, проф. др Н. Тешић)

- Појам имовине. Општа имовина и посебне имовине. Функције посебне имовине.
- Појам правног промета. Сингуларна и универзална сукцесија. Транслативан и конститутиван пренос. Деривативно и оригинално стицање.
- Персонална суброгација (цесија, преузимање дуга, преузимање испуњења и приступање дугу). Реална суброгација.

Уџбеник: стр. 132–141 (пасуси 397–418) и стр. 153–158 (пасуси 453–465).

8. Грађанскоправни деликти (2 часа, уторак, 3. новембар, проф. др К. Доловић Бојић)

- Појам, врсте и накнада штете.
- Основи одговорности.

Уџбеник: стр. 215–220 (пасуси 612–622).

9. Вршење, повреда и заштита права (3 часа, четвртак, 5. новембар, доц. др С. Дабић Никићевић)

- Вршење права и злоупотреба права.
- Повреда субјективног права: појам и врсте.
- Заштита субјективног права: правозаштитни захтев и радња, приговор, превентивна и реактивна заштита, судска заштита (тужбе, терет доказивања, претпоставке и фикције, судске одлуке) и самозаштита (појам, услови допуштености, правне последице).

Уџбеник: стр. 225–241 (пасуси 631–700).

II СТВАРНО ПРАВО

10. Увод и ствари (4 часа, субота, 7. новембар и понедељак, 9. новембар, проф. др Н. Тешић)

- Појам и начела стварног права.
- Појам и поделе ствари.
- Начело јединства непокретности.

Уџбеник: стр. 25–83 (пасуси 1–4, 22–150).

11. Државина (5 часова, уторак, 10. новембар и четвртак, 12. новембар, доц. др С. Дабић Никићевић)

- Појам и врсте. Субјект и објект државине.
- Детенција.
- Заштита државине: вансудска и судска.

Уџбеник: стр. 86–127 (пасуси 151–238).

12. Регистри непокретности (7 часова, понедељак, 16. новембар, уторак, 17. новембар и четвртак, 19. новембар, проф. др М. Живковић)

- Појам и значај. Системи регистрације.
- Начела; права која се могу уписати у регистар, врсте уписа, поједини уписи: услови за упис, поступак уписа.

Уџбеник: стр. 130–214 (пасуси 239–399).

13. Својина (11 часова, понедељак, 23. новембар, уторак, 24. новембар, четвртак, 26. новембар, субота, 28. новембар, понедељак, 30. новембар, проф. др М. Живковић, проф. др К. Доловић Бојић и доц. др С. Дабић Никићевић)

- Појам, историјат и значај права својине. Карактеристике савременог права својине. (понедељак, 23. новембар, проф. др К. Доловић Бојић)
- Вршење права својине. Ограничења права својине – суседско право. (уторак, 24. новембар, проф. др К. Доловић Бојић)
- Стицање права својине. (четвртак, 26. новембар и субота, 28. новембар, проф. др М. Живковић и проф. др К. Доловић Бојић)
- Заштита права својине (својинске тужбе). (понедељак, 30. новембар, доц. др С. Дабић Никићевић)

Уџбеник: стр. 216–233 (пасуси 400–438), стр. 289–443 (пасуси 610–1000), стр. 451–474 (пасуси 1018–1067), стр. 719–737 (пасуси 1578–1610).

14. Својина с више субјеката (5 часова, уторак, 1. децембар и четвртак, 3. децембар, проф. др Н. Тешић)

- Сусвојина – појам, садржина, стицање, заштита.
- Заједничка својина – појам и врсте.
- Етажна својина – појам и специфичности, садржина, стицање и заштита.
- Престанак права својине.

Уџбеник: стр. 233–289 (пасуси 439–608), стр. 443–449 (пасуси 1001–1017).

15. Заложно право и сродни институти (14 часова, понедељак, 7. децембар, уторак, 8. децембар, четвртак, 10. децембар, понедељак, 14. децембар, уторак, 15. децембар, четвртак, 17. децембар, проф. др М. Живковић, проф. др Н. Тешић и доц. др С. Дабић Никићевић)

- Појам, начела и функције. (понедељак, 7. децембар и уторак, 8. децембар, проф. др М. Живковић)
- Ручна залога – појам, врсте, стицање, заштита, подзалога. Ретенција (четвртак, 10. децембар, проф. др Н. Тешић)
- Залагање потраживања и других права. Регистрована залога – појам, врсте, стицање, заштита, подзалога. (понедељак, 14. децембар, проф. др Н. Тешић)
- Хипотека – појам, врсте, стицање, заштита. (уторак, 15. децембар, доц. др С. Дабић Никићевић)
- Хипотека – поступак намирања и натхипотека (четвртак, 17. децембар, доц. др С. Дабић Никићевић)

Уџбеник: стр. 527–654 (пасуси 1203–1443), стр. 739–740 (пасуси 1615–1617).

16. Службености. (4 часа, понедељак, 21. децембар и уторак, 22. децембар, проф. др К. Доловић Бојић)

- Стварне службености – појам, врсте, стицање, заштита.
- Личне службености – појам, врсте (плодоуживање, употреба, становање), стицање, заштита.

Уџбеник: стр. 476–521 (пасуси 1068–1194), стр. 737–739 (пасуси 1611–1614).

17. Закуп и стамбено право. Право прече куповине (3 часа, четвртак, 24. децембар, проф. др Н. Тешић)

- Право прече куповине – појам, врсте, заштита.
- Стварноправна обележја закупа.
- Специфичности закупа стана – стамбено право.

Уџбеник: стр. 655–680 (пасуси 1444–1492).

18. Реални терети. Право грађења. (4 часа, понедељак, 28. децембар и уторак, 29. децембар, проф. др К. Доловић Бојић)

- Појам и правна природа реалног терета.
- Појам, предмет, садржина и заштита права грађења.

Уџбеник: стр. 681–718 (пасуси 1493–1577).

IV ЛИСТА ДОПУНСКЕ ЛИТЕРАТУРЕ

1. ДОМАЋИ УЏБЕНИЦИ ИЗ ОПШТЕГ ДЕЛА И СТВАРНОГ ПРАВА, И ТО:

- Л. Марковић, *Грађанско љправо – Ојшњи гео и Сљварно љправо*, II издање, Геца Кон, Београд 1927;
- А. Гамс с Љ. Ђуровић, *Увод у љрађанско љправо*, XVI издање, Номос, Београд 1991. (ранија издања су без Љ. Ђуровић, али се такође могу користити, наслов је *Увод у љрађанско љправо (ојшњи гео)*);
- О. Станковић, М. Орлић, *Сљварно љправо*, Номос, Београд, било које издање.
- А. Гамс, *Основи сљварној љправа*, било које издање;
- Р. Ковачевић-Куштримовић, М. Лазић, *Увод у љрађанско љправо*, Пунта, Ниш 2008;
- Р. Ковачевић-Куштримовић-М. Лазић, *Сљварно љправо*, Пунта, Ниш 2009;
- В. В. Водинелић, *Грађанско љправо: Увод у љрађанско љправо и Ојшњи гео љрађанској љправа*, Правни факултет Универзитета Унион и Службени гласник, Београд 2020.

2. МОНОГРАФСКА ДЕЛА:

- М. Марковић, *Теорија злоујојпребе љправа у ујоредном љправу*, Париз 1936, Београд-Ниш 1996;
- Д. Николић, *Увод у сисљем љрађанској љправа*, V издање, Правни факултет Универзитета у Новом Саду, Нови Сад 2004;
- М. Тороман, *Правни јоложај задужбина и фондација у свејшју*, Институт за упоредно право, Београд 1996;
- В. В. Водинелић, *Такозвана злоујојпреба љправа*, Номос, Београд 1997;
- А. Гамс, *Својина*, Научна књига, Београд 1991;
- Д. Хибер, *Својина у љранзицији*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 1998;
- М. Лазић, *Личне службеносљи*, Центар за публикације Правног факултета Универзитета у Нишу, Ниш 2000;
- М. Лазић, *Права реалној обезбеђења*, Пунта, Ниш 2009;
- М. Живковић, *Акцесорносљ заложних љправа на нејокрејносљи*, Правни факултет, Београд 2010;

- К. Доловић, *Правне последице изјаве воље усмерене на раскид уговора збој неизвршења*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2014;
- Д. Хибер, М. Живковић, *Обезбеђење и учвршћење јошпразивања*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2015;
- С. Дабих, *Дужност обавештавања при закључењу уговора*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2018;
- М. Живковић, *Право рејсшара нејокрејностии (ојшши гео)*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2020;
- К. Доловић Бојић, *Правно нејосшојећи уговори*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2021;
- Н. Теших, *Право зашшииће хииошекарних јошпрошача*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2022.

3. СТРАНА ЛИТЕРАТУРА И ТО:

За право Хрватске:

- N. Gavella et al., *Stvarno pravo*, Tom I i II, Informator, Zagreb 2007.

За право Аустрије:

- H. Koziol, R. Welser, *Bürgerliches Recht*, Band I и II, делови који се односе на општи део (у Band I) и Стварно право (у Band II до XII издања, од XIII издања у Band I).

За право Немачке:

- K. Larenz, *Allgemeiner Teil des deutschen bürgerlichen Rechts*, VII издање, C.H. Beck, München 1989.
- F. Baur, R. Stürner, *Sachenrecht*, XVIII издање, C.H. Beck, München 2009.

За право Француске:

- J. Carbonnier, *Droit civil*, II издање, Presses Universitaires de France, Paris 2017.

За право Енглеске:

- R. J. Smith, *Property Law*, Longman, Harlow 2000.

За право САД:

- M. Diamond, *Real Estate Law*, Delmar Pub, New York City 1998.

ЧИТАНКА У КОЈОЈ СЕ НАЛАЗЕ КОПИЈЕ ПОТРЕБНИХ ЗАКОНСКИХ ТЕКСТОВА КАО И КОПИЈЕ МАТЕРИЈАЛА ВЕЗАНИХ ЗА ИНСТИТУТЕ О КОЈИМА НЕМА РЕЧИ У УЏБЕНИКУ ОПШТЕГ ДЕЛА КОЈИ ЈЕ ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА МОЖЕ СЕ КУПИТИ У СКРИПТАРНИЦИ ФАКУЛТЕТА ИЛИ СКИНУТИ СА САЈТА БИЛО КОГ НАСТАВНИКА ИЛИ САРАДНИКА КОЈИ ИЗВОДЕ КУРС. ПОСЕБНО НАПОМИЊЕМО ДА ЈЕ ПОТРЕБНО КОРИСТИТИ НАЈНОВИЈУ ВЕРЗИЈУ ЧИТАНКЕ (ИЗ 2026. ГОДИНЕ)